

Notat til Statsrevisorerne om
tilrettelæggelsen af en større
undersøgelse af gymnasie-
lærernes undervisningstid

August
2011

revision
revision

revision

Tilrettelæggelsen af en større undersøgelse af gymnasielærernes undervisningstid

3. august 2011

RN A103/11

I. Indledning

1. Statsrevisorerne anmodede mig på deres møde den 13. april 2011 om at undersøge gymnasielærernes undervisningstid. Anmodningen blev bl.a. begrundet med, at OECD's årlige rapport "Education at a Glance" fra 2010 viser, at danske gymnasielærere underviser markant mindre, end det er tilfældet i andre OECD-lande. Desuden fremgår det af rapporten, at de danske gymnasielærere tidligere underviste mere.

Statsrevisorerne stillede følgende 5 spørgsmål:

- Hvor stor en del af arbejdstiden bruger danske gymnasielærere i gennemsnit på at undervise?
- Hvordan har gymnasielærernes gennemsnitlige undervisningstid udviklet sig over tid, fx de seneste 5-10 år (gerne flere år)?
- Kan der ved en sammenligning (benchmark) af undervisningstiden ved regionernes gymnasiale uddannelser konstateres forskelle i, hvor meget lærerne underviser, og hvad skyldes disse eventuelle forskelle?
- Hvor stor en del af arbejdstiden bruger danske gymnasielærere i gennemsnit på at undervise sammenlignet med andre lande? Hvorpå beror eventuelle forskelle?
- Hvilken betydning har undervisningstiden for kvaliteten af de gymnasiale uddannelser, de studerendes gennemførelsesprocent, resurseudnyttelsen mv.?

2. Jeg har vurderet, at det vil være mest hensigtsmæssigt at besvare spørgsmålene som en del af en større undersøgelse. Jeg skitserer her, hvordan en større undersøgelse kan tilrettelægges.

Overordnet forventer jeg, at undersøgelsen vil omfatte 3 dele. I den første del vil jeg primært beskrive undervisningstiden for lærere ved de almene gymnasier og udviklingen i denne. I den anden del vil jeg belyse forskellene mellem undervisningstiden for lærere på de almene gymnasier og de øvrige gymnasiale uddannelser og forskellene mellem danske og udenlandske gymnasielærere. Endelig vil jeg i den tredje del forklare en række af årsagerne til forholdet mellem lærernes undervisningstid og deres samlede arbejdstid. Samlet set vil undersøgelsens 3 delelementer besvare Statsrevisorernes 5 spørgsmål.

II. Tilrettelæggelsen af undersøgelsen

3. Undervisningsministeriet kom i efteråret 2010 med en ny rapport om bl.a. undervisningstiden for lærere ved de almene gymnasier. Ministeriet belyste ligeledes området i en rapport fra 2007, og det er tallene fra denne rapport, som indgår i "Education at a Glance" fra 2010.

4. Jeg vil i undersøgelsen tage udgangspunkt i Undervisningsministeriets seneste gennemgang af området fra 2010, som vedrører skoleåret 2008/2009. Jeg vil desuden se nærmere på, hvordan vi yderligere kan belyse undervisningstiden for lærerne ved de almene gymnasier på baggrund af talmaterialet på området. Undersøgelsen vil også omfatte en sammenligning med tal fra tidligere undersøgelser, i det omfang der er sammenlignelige tal.

5. Et andet element i undersøgelsen vil være en beskrivelse af omfanget af undervisningstiden for lærere på de almene gymnasier sammenlignet med undervisningstiden for lærere ved handelsgymnasier (hhx), tekniske gymnasier (htx), studenterkursus og højere forberedelseseksamen (hf) og lærere på gymnasiale uddannelser i andre OECD-lande. Sammenligningen med øvrige OECD-lande vil være med udgangspunkt i OECD's opgørelse i "Education at a Glance". Jeg vil overordnet redegøre for nogle af de forhold, som er centrale for at forstå forskellene i undervisningstiden mellem de forskellige typer af gymnasiale uddannelser og forskellen mellem Danmark og øvrige OECD-lande.

6. Endelig forventer jeg, at et centralt element i undersøgelsen bliver gennem en række casestudier at belyse, hvilken betydning undervisningstiden har for resurseudnyttelsen. Det vil bl.a. sige, hvad lærerne overordnet bruger arbejdstiden til, og hvilke ledelsesmæssige prioriteringer der ligger bag. Det kan fx være tiltag, der er rettet mod at sikre kvalitet i uddannelsen og forbedre de studerendes gennemførelsesprocent. Jeg vil desuden belyse de overenskomstmæssige rammebetingelser, som er centrale for tilrettelæggelsen af lærernes arbejdstid. Denne del af undersøgelsen vil primært omfatte almene gymnasier og handelsgymnasier.

III. Afslutning

7. Jeg vil iværksætte undersøgelsen på baggrund af det ovenfor skitserede, hvis Statsrevisorerne ønsker det. Undersøgelsen vil blive gennemført, så en beretning kan afgives til Statsrevisorerne i foråret 2012.

8. Jeg skal for god ordens skyld understrege, at der undervejs vil kunne ske ændringer i tilrettelæggelsen og afgrænsningen af undersøgelsen i forhold det skitserede oplæg.

Henrik Otbo